

NÕUKOGU SOOVITUS,**14. juuli 2015,****euroalasse kuuluvate liikmesriikide majanduspoliitika üldsuuniste rakendamise kohta**

(2015/C 272/26)

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 136 koostoimes artikli 121 lõikega 2,

võttes arvesse nõukogu 7. juuli 1997. aasta määrust (EÜ) nr 1466/97 eelarveseisundi järelevalve ning majanduspoliitika järelevalve ja kooskõlastamise tõhustamise kohta, ⁽¹⁾ eriti selle artikli 5 lõiget 2,võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. novembri 2011. aasta määrust (EL) nr 1176/2011 makromajandusliku tasakaalustamatuse ennetamise ja korrigeerimise kohta, ⁽²⁾ eriti selle artikli 6 lõiget 1,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni soovitusi,

võttes arvesse Euroopa Ülemkogu järeldusi,

võttes arvesse majandus- ja rahanduskomitee arvamust,

võttes arvesse majanduspoliitika komitee arvamust

ning arvestades järgmist:

- (1) Euroala arengu jätkusuutlikumaks muutmiseks ja tugevdamiseks tuleb võtta pidevaid poliitikameetmeid, et toetada tasakaalustatud kohandamist erasektoris ja avalikus sektoris ning suurendada majanduse kasvupotentsiaali keskmises ja pikemas perspektiivis. Kuigi majandus on euroalal elavnemas, tekitavad takistusi hiljutise majandus- ja finantskriisi järelmõjud, sealhulgas käimasolev maksebilansi tasakaalustamine, avaliku ja erasektori kõrge võlatase ning sellega seotud surve vähendada finantsvõimendust, liikmesriikide töö- ja tooteturu struktuuri püsiv jäikus, kõrge töötuse määr ja vähene kindlustunne ning investeeringute püsiv nappus. Seni ei ole riigipõhistes soovitustes esitatud reformide rakendamine olnud piisavalt ambitsioonikas.
- (2) Euroala on rohkem kui lihtsalt oma liikmete summa. Euroala liikmesriigid on majanduslikult tihedalt seotud, mis osutab vajadusele tugevdada eelarve-, finants- ja struktuuripoliitika koordineerimist. Euroala tasandi poliitika peaks edendama majanduskasvu ja töökohtade loomist, tagades seejuures majanduse tasakaalustamisel tehtavate edusammude toetamise ja tugevdamise. Euroala liikmesriikidel on konkreetne vastutus viimastel aastatel märkimisväärselt tugevdatud juhtimisraamistiku tulemusliku rakendamise eest. See eeldab suuremat vastastikust survet riiklike reformide rakendamise ja konservatiivse eelarvepoliitika toetamiseks. Samuti eeldab see riiklike reformide tõhusamat hindamist euroala seisukohast, võimalike ülekanduvate mõjude arvessevõtmist ning hästi toimiva majandus- ja rahaliidu seisukohast oluliste poliitikasuundade soodustamist.
- (3) Selliste kaugeleulatuvate struktuurireformide rakendamine, millega ajakohastatakse majandust ning edendatakse konkurentsivõimet ja kasvupotentsiaali, ei ole euroalal veel piisav. Enne kriisi esinenud tasakaalustamatuse ulatus, positsioon majanduslikult ja olemasolev eelarvepoliitiline manööverdamisruum erinevad liikmesriigiti märkimisväärselt. Hoollimata olukorra paranemisest tööturul ja teatavatest edusammudest tööturu paindlikkuse

⁽¹⁾ EÜTL 209, 2.8.1997, lk 1.⁽²⁾ ETL 306, 23.11.2011, lk 25.

parandamisel on töötuse määr endiselt kõrge ja pikaajaline töötus võib muutuda püsivaks, mis veelgi raskendab sotsiaalset olukorda kõige haavatavamates riikides. Käimas on maksebilansi tasakaalustamine, kuid edusammud on olnud ebaühtlased ja mõnes liikmesriigis ei ole vähenenud suur jooksevkonto ülejääk. Kaugeleulatuvad töö- ja tooteturu struktuurireformid hõlbustaksid vajalikku majanduse kohandamist euroalal ja edendaksid majanduskasvu riikides, kus neid rakendatakse. Suurendades tööhõivet ja vähendades tarbijahindasid aitavad reformid suurendada ka sotsiaalset kaasatust. Kui struktuurireformid toimuvad liikmesriikides korraga, toovad need kaubandus- ja finantskanalite kaudu üle kanduva positiivse mõjuga kasu kogu euroalale. Samuti soodustaks see asjakohaste poliitikavalikute tegemist teistes euroala riikides. Sellele protsessile võivad kaasa aidata eurorühma temaatilised arutelud, kus hinnatakse ja võrreldakse reforme ning nende mõju kogu euroalale. Seda saab teha parimate tavade vahetamise, heade reformide ühiste põhimõtete kokkuleppimise ja vastastikuse surve avaldamise teel. Pidades silmas kohandamisprotsessi riiklikul tasandil ja seega euroala toimimist, on eriti oluline korrapäraselt jälgida reformide rakendamist liikmesriikides, kus on ülemäärane tasakaalustamatus või tasakaalustamatus, mille kõrvaldamiseks tuleb võtta otsustavaid meetmeid.

- (4) Üks olulisemaid poliitilisi ülesandeid, millega euroala silmitsi seisab, on valitsemissektori võla vähendamine vastutustundliku eelarvepoliitika järgimise teel. Tänu viimastel aastatel võetud konsolideerimismeetmetele on euroala eelarvepositsioon paranenud, kuid eelarvepoliitika koordineerimine ei ole jätkuvalt piisav. Mitmed euroala liikmesriigid peavad veel jätkama eelarve kohandamist, et vähendada oma väga kõrget võla taset. Teistel riikidel on suurem manööverdamisruum ja nad võiksid seda kasutada sisenõudluse stimuleerimiseks, asetades erilise rõhu investeringutele; see toetaks riigisisest majanduskasvu ja euroala tervikuna. Stabiilsuse ja kasvu pakti sätetega ette nähtud paindlikkus võimaldab liikmesriikidel hõlbustada struktuurireforme ja investeringuid, järgides samas ühiselt kokku lepitud eeskirju. Eelarvestrateegiad ei soodusta veel piisavalt majanduskasvu. Hoolimata suuremast koordineerimisest eurorühmas, on tulude poolel võimalik veelgi tõhustada maksusüsteeme ja vähendada tööjõu maksukiilu. Kulude poolel tuleb usaldusväärse kulude-tulude analüüsi alusel pöörata suuremat tähelepanu avaliku sektori investeringutele ja muudele avaliku sektori kulutustele, mis tugevasti soodustavad majanduskasvu. Kulude läbivaatamise tulemused osutavad vajadusele tõhustada avalikku haldust. Hästi toimivad riiklikud eelarveraamistikud toetavad seda protsessi.
- (5) Tingimused euroala finantsturgudel on paranenud, kuid laenude andmine erasektorile on ikka veel tagasihoidlik ja finantsturud on jätkuvalt killustatud. See pidurdab investeringuid euroalal. Selle tagajärjel on investeringute puudujääk oluliselt suurenenud, samas kui vajadus nii materiaalsete kui ka immateriaalsete investeringute järele on olemas. ELi investeerimiskava pakub võimalusi investeringute kaasamiseks ja nende suunamiseks tootlikesse valdkondadesse. Investeerimiskava ja EKP laiendatud varaostukava mõju oleks siiski suurem, kui sellega kaasneksid laiemas finantssektoris meetmed krediitvoogude taastamiseks, kapitaliturgude süvendamiseks ja majanduse pikaajalise rahastamise edendamiseks. Käimas on pangandusliidu lõplik väljakujundamine, mida toetatakse ühtsete eeskirjade kohaldamise ja ühtse reguleeriva lähenemisviisiga. Paremini integreeritud ja tõhusamad kapitaliturud aitaksid täiendavalt rahastada investeringuid, vähendada Euroopa majanduse sõltuvust pankadest ning rohkem tasakaalustada ja kindlustada finantsstruktuure.
- (6) Hoolimata hiljutistest edusammudest majandus- ja rahaliidu ülesehituse tugevdamisel tuleb olemasolevate probleemide lahendamiseks astuda samme majandus- ja rahaliidu väljakujundamisel. Majandus- ja rahaliidu edasiarendamine eeldab järkjärgulist lähenemisviisi, milles on ühendatud distsipliin ja solidaarsus. Euroopa Komisjoni president koos Euroopa Ülemkogu eesistuja, Euroopa Parlamendi presidendi, Euroopa Keskpanga presidendi ja eurorühma esimehega valmistab ette täiendavaid samme euroala majanduse juhtimise edendamiseks,

SOOVITAB euroala liikmesriikidel võtta eurorühma raames aastatel 2015–2016 järgmisi meetmeid.

1. Kasutada vastastikust survet selliste struktuurireformide edendamiseks, millega hõlbustatakse suure sise- ja välisvõla vähendamist ning toetatakse investeringuid. Hinnata korrapäraselt reformide rakendamist nendes liikmesriikides, kus makromajandusliku tasakaalustamatuse menetluse raames on vaja konkreetset järelevalvet. Jätkata struktuurireformide korrapäraselt temaatilist hindamist. Teha 2016. aasta kevadeks otsused tööjõu suure maksukiilu vähendamise ja teenuseturgude reformimise koordineerimise järelemeetmete kohta.

2. Koordineerida eelarvepoliitikat, et tagada kogu euroala eelarvepoliitika kooskõla jätkusuutlikkuse riskiga ja tsükliliste tingimustega. See ei piira stabiilsuse ja kasvu pakti nõuete täitmist. Korraldada 2016. aasta kevadeks temaatilised arutelud, kus käsitletakse riikide rahanduse kvaliteedi ja jätkusuutlikkuse parandamist, keskendudes eelkõige materiaalsete ja immateriaalsete investeeringute edendamisele liikmesriikide ja ELi tasandil, ja maksusüsteemide muutmist majanduskasvu soodustavamaks. Jälgida hiljuti tugevdatud riiklike eelarveraamistike tegelikku toimimist.
3. Tagada Euroopa Keskpanga korraldatud põhjaliku hindamise järelmeetmete õigeaegne lõpuleviimine, Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2014/59/EL⁽¹⁾ (pankade finantsseisundi taastamise ja kriisilahenduse direktiiv) rakendamine, ühtset kriisilahendusfondi käsitleva valitsustevahelise lepingu ratifitseerimise lõpuleviimine ja fondi täielik toimimine alates 2016. aasta jaanuarist. Võtta meetmeid turupõhise rahastamise edendamiseks, et parandada VKEdel juurdepääsu rahastamisele ja arendada alternatiivseid rahastamisallikaid. Soodustada riiklike maksejõuetus- raamistike täiendavat reformimist.
4. Jätkata tööd majandus- ja rahaliidu tugevdamiseks ning aidata kaasa majandusjärelevalve raamistiku parandamisele Euroopa Komisjoni presidendi Jean-Claude Junckeri poolt tihedas koostöös Euroopa Ülemkogu eesistuja Donald Tuski, Euroopa Parlamendi presidendi Martin Schulzi, Euroopa Keskpanga presidendi Mario Draghi ja eurorühma esimehe Jeroen Dijsselbloemiga ette valmistatud, järgmisi samme majanduse paremaks juhtimiseks euroalal käsitleva aruande ja selle järelmeetmete raames.

Brüssel, 14. juuli 2015

Nõukogu nimel
eesistuja
P. GRAMEGNA

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. mai 2014. aasta direktiiv 2014/59/EL, millega luuakse krediitiasutuste ja investeerimisühingute finantsseisundi taastamise ja kriisilahenduse õigusraamistik ning muudetakse nõukogu direktiivi 82/891/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 2001/24/EÜ, 2002/47/EÜ, 2004/25/EÜ, 2005/56/EÜ, 2007/36/EÜ, 2011/35/EL, 2012/30/EL ja 2013/36/EL ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruseid (EL) nr 1093/2010 ja (EL) nr 648/2012 (ELT L 173, 12.6.2014, lk 190).